

İlgili Kanun / Madde
506 S.SSK. /80

T.C
YARGITAY
10. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2013/21222

Karar No. 2014/6804

Tarihi: 25.03.2014

- SİGORTA PRİMLERİNDEN ÜST DÜZEY YÖNETİCİNİN SORUMLULUĞU
- İFLASIN AÇILMASINDAN SONRASI İÇİN GECİKME ZAMMINDAN ÜST DÜZEY YÖNETİCİNİN SORUMLU OLMAYACAĞI

ÖZETİ: 6183 sayılı Kanunun "Gecikme zammında tatbik müddeti ve diğer hükümler" başlığına taşıyan 52. maddesi, "Gecikme zammının tatbik müddeti, amme alacağının tecilinde tecilin yapıldığı, iflas halinde iflasın açıldığı, aciz halinde bu durumun sabit olduğu güne kadar olan müddettir." düzenlemesini içermektedir.

Borç tahakkuk döneminde geçerli olan 506 sayılı Kanunun 80. Maddesindeki, "Kurumun süresi içinde ödenmeyen prim ve diğer alacaklarının tahsilinde, 21.7.1953 tarih ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır. Kurum, söz konusu Kanunun uygulanmasında Maliye Bakanlığı, diğer kamu kurum ve kuruluşları ve mercilere verilen yetkileri kullanır." hükmü prim borcunun hesabında 6183 sayılı Kanunun 52. maddesinin uygulanmasını önleyici bir düzenleme içermemektedir.

Ayrıca, 506 sayılı Kanun kapsamında üst düzeydeki yöneticilerin, işveren tüzel kişilerin prim borçlarına ilişkin olarak Kuruma karşı sorumluluğu, müteselsil sorumluluk niteliğinde olup, Borçlar Kanunu'nun 143. maddesinde yer alan, "Müteselsil borçlulardan biri alacaklıya karşı onunla kendi arasındaki şahsi münasebetlerden veya müteselsil borcun sebep veya

mevzuundan tevellüt etmiş olanlardan maada bir şey dermeyan edemez ve bütün borçlular arasında müşterek olan defileri dermeyan etmediği halde onlara karşı mesul olur.” düzenlemesi, ortak defilerin müteselsil borçluların tümü tarafından ileri sürülebileceğini; bu anlamda, iflas eden şirketle birlikte sorumlu olan davacının da, borç miktarına ilişkin defiyi ileri sürebilmesine olanak vermektedir. Mahkemece; 6183 sayılı Kanununun 52. maddesi hükmü gereği iflasın açılmasından sonra gecikme zammından sorumlu olmayacağı gözetilerek, davacının sorumlu olacağı borcun hesabı yapılması gerekirken, yazılı şekilde; 506 sayılı Kanununun 80. maddesi gereğince Kurum’a ödenmesi gereken primlerin süresinde ödenmemesi nedeniyle uygulanacak gecikme zammının, borçlu işverenin iflasına karar verilmesi halinde; iflasın açılmasından sonra da işlemeye devam edeceği, anlaşıldığından, davacının bu yöne ilişkin itirazlarının yerinde olmadığı kabulü, usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir.

DAVA: Ödeme emrinin iptali davasının yapılan yargılaması sonunda; ilâmda yazılı nedenlerle davanın reddine ilişkin hükmün süresi içinde duruşmalı olarak temyizden incelenmesi davacı avukatınca istenilmesi üzerine, dosya incelenerek, işin duruşmaya tâbi olduğu anlaşılmış ve duruşma için 25.03.2014 Salı günü tayin edilerek taraflara çağrı kağıdı gönderilmiştir. Duruşma günü davacı adına Av. Memduh Aslan ile karşı taraf adına Av. Beyhan Uğurlu Keçeli geldiler. Duruşmaya başlanarak, hazır bulunan Avukatların sözlü açıklamaları dinlendikten sonra duruşmaya son verilerek aynı günde Tetkik Hâkimi Hatice Kamışlık tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tespit edildi.

Kurumun SGK İzmir İl Müdürlüğünde 79589.35 sicil sayılı dosyada işlem gören Dr. Ekrem İşçimenler Kimya San. A.Ş. unvanlı işyerinin 1996/11-12. aylarından başlamak üzere, 1997 – 1998 – 1999 – 2000 yıllarının değişik aylarına ait prim borçlarının tahsili için icra takiplerine geçilmiş, icra takipleri devam ederken şirketin İzmir 2.Asliye Ticaret Mah. 02.11.2001 gün 1998/1502 E. 2001/1502 K. sayılı kararıyla iflasına karar verilmiş, 31.12.2010 tarihinde kesinleşen 28.07.2010 tarihli, 2010/426 E., 2010/431 K.sayılı kararı ile İİK’nun 254.maddesi gereğince, iflas kapatılmış, iflas kararı sonucunda tasfiye için oluşturulan 2001/8 nolu iflas dosyasına Kurumca 23.11.2001 tarihinde 61.622,63.-TL.lik alacak kaydı yaptırılarak, bu kayda istinaden 05.11.2009 tarihinde iflas masası tarafından

59.404,13.-TL'lik ödeme yapılmış, bu ödemenin borçlu şirketin davaya konu olmayan 1997/5329, 1997/7557, 1997/2710, 1997/9318, 1997/8309 sayılı takip dosyalarına mahsup edilmiş, gecikme zammının, iflasın açılmasından sonra da işlemeye devam edeceğinden bahisle, Kurum alacaklarının iflas masasına kaydının yapıldığı tarihten, ödemenin Kurum hesaplarına aktarıldığı tarihe kadar gecikme zammı hesaplanmış, mahsup ve gecikme zammı hesaplaması yapıldıktan sonra davaya konu olan prim borçları ve eklentileri için iflas dosyasından aktarılan para yeterli olmadığı için davaya konu on altı takip dosyasındaki takiplere devam edilerek, davacı aleyhine üst düzey yönetici olduğundan bahisle, 1997/9-2001/11. aylarına ilişkin prim aslı, E.K.P., Ö.İ.V., işsizlik Sigortası primi, idari para cezası, gecikme zammı ve ilave icra gecikme zammı alacakları için toplam 223.502,60.-TL'lik ödeme emirleri tebliğ edilmiş olup, tebliğ edilen ödeme emirlerinin iptali yasal süresi içinde açılan bu dava ile istenmiştir.

Davada çözülmesi gereken uyuşmazlık; yönetim kurulu üyeliği süresinin dolmasından sonra yeni yönetim seçimine kadar, önceki yönetim kurulunun görevlerinin devam edip etmeyeceği, 506 sayılı Kanunun 80. maddesi gereğince Kuruma ödenmesi gereken primlerin yasal süresinde ödenmemesi nedeniyle uygulanacak gecikme zammının, borçlu şirketin iflasına karar verilmesi halinde, iflasın açılmasından sonra da işlemeye devam edip etmeyeceği, bir başka ifade ile, Kurumun prim ve diğer alacaklarının yasal süresinde ödenmemesi nedeniyle uygulanacak gecikme zammının tatbik müddetinin ne olması gerektiği ve üst düzey yöneticinin borç tutarının belirlenmesinde, 6183 sayılı Yasanın 52. maddesinin uygulanıp uygulanmayacağı noktalarında toplanmaktadır.

01.10.2008 tarihinden önce tahakkuk eden prim borçları nedeniyle davanın yasal dayanağını oluşturan 506 sayılı Kanunun 80/11. maddesinde; “Sigorta primlerini haklı sebepleri olmaksızın, birinci fıkrada belirtilen süre içerisinde tahakkuk ve tediye etmeyen kamu kurum ve kuruluşların tahakkuk ve tediye ile görevli kamu görevlileri mesul muhasep, sayman ile tüzelkişiliği haiz diğer işverenlerin üst düzeydeki yönetici veya yetkilileri kuruma karşı, işverenleri ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludurlar.” hükmü öngörülmüştür. Anılan madde hükmüne göre, tüzel kişiliği haiz bir özel kuruluşta görev yapan bir kişinin primlerin ödenmesinden işverenle birlikte müştereken ve müteselsilen sorumlu olabilmesi için; primlerin tahakkuk ve ödenmesinde yetkili, üst düzey yöneticisi olması zorunludur.

Türk Ticaret Kanununun 317. maddesi uyarınca; bir A.Ş.'in idare ve yönetimi aynı zamanda karar organı olarak, yetkili idare meclisince yerine getirilmektedir. Her iki hükmün birlikte değerlendirilmesi durumunda; bir A.Ş. yönünden primlerin ödenmesinde, sorumlu üst düzey yöneticiden söz edebilmek için bu kimsenin yönetim kurulunda başkan veya başkan yardımcısı gibi unvan taşınması veya imza yetkisine sahip üye olması veya şirketin yönetiminde parasal konularda yetkili genel müdür, finansman veya muhasebe müdürü gibi üst düzeyde

sorumluluk taşıyan görevli olması gerekir. Bunun dışında kalan ve şirketin idare veya mali işlerinde doğrudan söz sahibi veya yetkili olmayan, karar organında yer almayan kişilerin işverenle müşterek sorumluluğu düşünülemez. Şirkette görevli bir kimsenin belli konularda imza sahibi olması da bu zorunluluğu ortadan kaldırmaz.

Dava konusu olayda, en son 20.06.1996 tarihli Genel Kurul kararı ile üç yıl süre ile davacı Muhittin Murat İşçimenler yönetim kurulu üyeliğine, 21.06.1996 tarihli yönetim kurulu kararı ile yönetim kurulu başkanlığına seçildiği, davacının şirket unvanı altına atacağı münferit imzası ile şirketi her sahada temsil ve ilzam etmesine karar verildiği, bu tarihten sonra genel kurul toplantısı ve yönetim kurulu seçiminin bulunmadığı anlaşılmaktadır. Anonim şirketlerde görev süresi biten yönetim kurulu üyelerinin bu sıfatlarının kendiliğinden düşeceğine dair bir hüküm bulunmaması nedeniyle, yönetim kurulunun yeni yönetim seçilene kadar zorunlu görevlerine devam edeceklerinin kabulü gerekmekte olup, Mahkemenin davacının, prim borçlusu anonim şirkette, prim tahakkuk ve ödeme dönemlerinde 506 sayılı Yasanın 80.maddesine göre üst düzey yöneticisi olduğu yönündeki kabulünde bir isabetsizlik bulunmamıştır.

Öte yandan; 6183 sayılı Kanunun "Gecikme zammında tatbik müddeti ve diğer hükümler" başlığına taşıyan 52. maddesi, "Gecikme zammının tatbik müddeti, amme alacağının tecilinde tecilin yapıldığı, iflas halinde iflasın açıldığı, aciz halinde bu durumun sabit olduğu güne kadar olan müddettir." düzenlemesini içermektedir.

Borç tahakkuk döneminde geçerli olan 506 sayılı Kanunun 80. Maddesindeki, "Kurumun süresi içinde ödenmeyen prim ve diğer alacaklarının tahsilinde, 21.7.1953 tarih ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır. Kurum, söz konusu Kanunun uygulanmasında Maliye Bakanlığı, diğer kamu kurum ve kuruluşları ve mercilere verilen yetkileri kullanır." hükmü prim borcunun hesabında 6183 sayılı Kanunun 52. maddesinin uygulanmasını önleyici bir düzenleme içermemektedir.

Ayrıca, 506 sayılı Kanun kapsamında üst düzeydeki yöneticilerin, işveren tüzel kişilerin prim borçlarına ilişkin olarak Kuruma karşı sorumluluğu, müteselsil sorumluluk niteliğinde olup, Borçlar Kanununun 143. maddesinde yer alan, "Müteselsil borçlulardan biri alacaklıya karşı onunla kendi arasındaki şahsi münasebetlerden veya müteselsil borcun sebep veya mevzuundan tevellüt etmiş olanlardan maada bir şey dermeyer edemez ve bütün borçlular arasında müşterek olan defileri dermeyer etmediği halde onlara karşı mesul olur." düzenlemesi, ortak defilerin müteselsil borçluların tümü tarafından ileri sürülebileceğini; bu anlamda, iflas eden şirketle birlikte sorumlu olan davacının da, borç miktarına ilişkin defiyi ileri sürebilmesine olanak vermektedir.

Mahkemece; 6183 sayılı Kanunun 52. maddesi hükmü gereği iflasın açılmasından sonra gecikme zammından sorumlu olmayacağı gözetilerek, davacının sorumlu olacağı borcun hesabı yapılması gerekirken, yazılı şekilde; 506 sayılı Kanununun 80. maddesi gereğince Kurum'a ödenmesi gereken primlerin süresinde

ödenmemesi nedeniyle uygulanacak gecikme zammının, borçlu işverenin iflasına karar verilmesi halinde; iflasın açılmasından sonra da işlemeye devam edeceği, anlaşıldığından, davacının bu yöne ilişkin itirazlarının yerinde olmadığı kabulü, usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir.

O hâlde, davacı vekilinin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ: Temyiz edilen hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle **BOZULMASINA**, davacı Avukatı yararına takdir edilen 1.100,00 TL duruşma avukatlık parasının davalıya yükletilmesine, temyiz harcının istek halinde davacıya iadesine, 25.03.2014 gününde oybirliği ile karar verildi.